

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра психології і соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор заочно-педагогічної роботи

М. Боднар

«серпень» 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітньо-професійна програма

014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності в закладах освіти» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). 2024 р. 19 с.

Розробник: Т. В. Новак, доцент кафедри психології і соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму навчальної дисципліни схвалено на засіданні кафедри психології і соціальної роботи.

Протокол від 1 31.08. 2024 року №____.

Завідувач кафедри

Т. В. Новак

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань галузі знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)	Рік підготовки	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – 1		I	I
		Семестр	
		I	I
		Лекції	
		16 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітній рівень: другий (магістерський)	Практичні, семінарські	
Самостійної роботи студента – 3,3		18 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		56 год.	78 год.
	Форма контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – **37,8/62,2**

для заочної форми навчання – **13,3/86,7**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у студентів комплексного розуміння психологічних аспектів, які впливають на ефективність педагогічної діяльності на різних рівнях освітньої системи; сприяння оволодінню майбутніми фахівцями рівнем психологічної культури з питань взаємовідносин між вчителем і учнем, розкриття найголовніших аспектів індивідуально-психологічних, професійних властивостей педагога; профілактика емоційного вигорання та збереження психічного здоров'я.

Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчальної діяльності. При викладанні дисципліни активно застосовуються ситуаційні завдання, кейси, тренінгові вправи, ділові ігри, презентації, методики психодіагностики, арттерапії тощо.

Завдання вивчення дисципліни. Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту розвивати професійне мислення, надавати допомогу в осмисленні ключових явищ психології педагогічної діяльності та її основних характеристик. Ознайомлення з широким спектром психологічних понять дисципліни дасть можливість студентам формувати вміння застосовувати механізми навчальних і виховних впливів, сприяти самовихованню, самоосвіті та саморозвитку суб'єктів освітньої діяльності. Знання, здобуті при вивченні курсу є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Вивчення дисципліни передбачає розуміння студентами основних аспектів психології педагогічної діяльності з наступним їх використанням у професійній діяльності. Засвоєння стратегії та методів освітньої діяльності. Здатність аналізувати різні змістові компоненти психолого-педагогічної взаємодії, оцінювати їх з точки зору розвивальних ефектів та доцільності форм організації, педагогічного спілкування, методичного забезпечення. Вміння забезпечувати психолого-педагогічний супровід дитини в складних ситуаціях розвитку, моделювати та модифікувати контекст взаємодії, спрямовувати його на реалізацію педагогічних цілей.

Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми.

Формування відповідального ставлення до ролі педагога, прагнення вдосконалювати свою педагогічну майстерність, підвищувати свої професійні вміння на основі систематичної роботи з науковою літературою та вивчення здобутків науки на сучасному етапі її розвитку.

Пререквізити Базові знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Основи психологічного консультування», «Педагогічна психологія».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)	ІК	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.
	ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК3.	Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	ЗК4.	Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.
	ЗК5.	ЗК5. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним, креативним, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1.	ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності, до використання інновацій у професійній діяльності.
	ФК2.	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
	ФК4.	Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.
	ФК5.	Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, спроможність діяти автономно і в команді.
	ФК6.	Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
	ФК7.	Здатність формувати у здобувачів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.
	ФК16.	Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних біологічних і географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.
	ФК18.	Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

7. Програмні результати навчання

PH2.	Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
PH3.	Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання.
PH5.	Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.
PH6.	Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.
PH12.	Називає і аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.
PH13.	Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу, діяти автономно і в команді.
PH14.	Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
PH15.	Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її у здобувачів освіти.
PH24.	Знає та застосовує поняттєво-концептуальний апарат біології, здоров'я людини, географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання освітнього процесу, організувати дослідницьку роботу.
PH26.	Демонструє володіння спеціалізованими уміннями та навичками розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

Програма навчальної дисципліни

ЗМ I. Особливості організації професійної діяльності сучасного педагога

1. Психологічна структура педагогічної діяльності в закладах освіти

Психологічна структура педагогічної діяльності. Визначення особистих і професійних мотивацій педагога та навчальних цілей. Теоретичні знання про психологічні аспекти навчання і аналітичні навички. Управління емоціями і самоаналіз педагогічної діяльності. Планування і управління навчальним процесом. Врахування культурних і соціальних особливостей учнів. Загальна характеристика педагогічної освіти. Педагогічні здібності та їх структура. Педагогічні вміння та навички. Професійна спрямованість особистості вчителя. Психологічна характеристика педагогічної майстерності і стилів педагогічної діяльності. Педагогічний такт.

Форми роботи: Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, реферат «Педагогічна діяльність в просторі освіти».

2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності

Особистість педагога як предмет психологічного дослідження. Психологічна характеристика особистості вчителя. Професійно значущі якості особистості вчителя. Психологія педагогічної саморегуляції. Індивідуальний стиль діяльності вчителя. Загальна характеристика педагогічного спілкування. Розвиток творчих здібностей педагога. Педагогічне сприйняття. Специфіка педагогічного мислення. Вимоги до вчителя в умовах науково-технічного та соціального прогресу.

Форми роботи. Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Експертне оцінювання стилю спілкування педагога».

3. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога

Психолого-педагогічні аспекти підготовки педагога до професійної діяльності та його особистісного розвитку. Професійні навички – формування знань і вмінь, необхідних для ефективного навчання та виховання учнів. Особистісні якості – розвиток емоційної інтелігентності, комунікативних навичок і рефлексії. Значення безперервного професійного розвитку та самовдосконалення для досягнення успіху в педагогічній діяльності. Інтеграція професійних і особистісних компонентів, що сприяють зростанню ефективності педагога і покращенню якості освітнього процесу.

Професійні функції педагога. Професіограма вчителя.

Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Методика моделі лекторського спілкування», «Методика «Експертного оцінювання стилю спілкування педагога»; психологічні есе на тему: «Психологічна характеристика особистості вчителя», «Професійна відповідність вчителя».

ЗМ 2. Психолого-педагогічні особливості організації педагогічної діяльності в закладах освіти

4. Педагогічна діяльність в різних освітніх системах

Специфіка і особливості педагогічної діяльності в закладах освіти. Педагогічні стратегії та підходи адаптуються до особливостей кожної з освітніх систем, щоб забезпечити ефективне навчання і виховання в різних контекстах.

Мотивація педагогічної діяльності. Місце і роль контролю і оцінки знань в системі освітнього процесу. Педагогічні вміння. Стили педагогічної діяльності. Педагогічне сприйняття. Специфіка педагогічного мислення. Педагогічна рефлексія. Психологічний аналіз діяльності педагога. Спрямованість особистості педагога і типи педагогів. Педагогічний такт і авторитет педагога. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога. Самосвідомість педагога. Поняття та шляхи формування педагогічної майстерності. Шляхи створення позитивного мікроклімату в колективі. Роль емоцій та почуттів в ефективній організації педагогічної діяльності. Інноваційні технології у педагогічній діяльності. Психолого-педагогічні особливості організації дистанційного та змішаного навчання.

Форми роботи. Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Специфіка і особливості педагогічної діяльності в ЗЗСО, закладах освіти». «Шляхи формування педагогічної майстерності».

5. Педагогічне спілкування

Взаємодія суб'єктів освітнього процесу. Вплив взаємодії на учбову діяльність. Педагогічне спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Особливості вербальних і невербальних засобів спілкування. «Бар'єри» в педагогічній взаємодії. Визначення і загальна характеристика утрудненого спілкування. Специфіка психологічної культури вчителя. Стили педагогічного керівництва. Поняття про індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Психологічні особливості педагогічного колективу. Ефективність діяльності педагогічного колективу. Синдром вигоряння як показник

професійної дезадаптації вчителя. Основні характеристики, фази і симптоми синдрому емоційного вигорання.

Форми роботи. Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Педагогічне спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу», підготовка тренінгового заняття по роботі із синдромами емоційного вигорання.

6. Творчість в педагогічній діяльності

Види та рівні творчості. Проблема мотивації творчості. Роль у творчості емоцій та почуттів. Основні психологічні підходи до проблеми розвитку творчих здібностей. Креативність та навчальність. Креативність та інтелект. Поняття про обдарованість та її види. Метод «мозкової атаки» та його варіанти. Метод розвиваючих ігор. Сучасний вчитель як провідник змін у концепції НУШ. Вчитель нового покоління.

Форми роботи. Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Психологічні особливості творчого педагога», підготовка тренінгового заняття по роботі із синдромами емоційного вигорання.

ЗМ 3. Психолого-педагогічна підтримка суб'єктів освітнього процесу

7. Профілактика професійного вигорання, мотивація педагогів до удосконалення освітнього та організаційного процесу у закладах освіти

Планування та організація особистої, освітньої та психолого-педагогічної діяльності педагога у закладах освіти. Мій впевнений старт у психолого-педагогічну діяльність. Основи техніки саморегуляції в професійній діяльності педагога. Професійне та емоційне вигорання. Шляхи та методи поповнення власного ресурсу. Особливості вирішення конфліктів у психолого-педагогічній взаємодії.

8. Тренінгові технології в роботі педагога

Види та значення тренінгів для сучасної педагогічної практики. Основні методи тренінгу.

Рольові ігри. призначення, способи проведення, приклади застосування. Дискусії і дебати. Як організувати, техніки ведення, переваги для розвитку критичного мислення. Групова робота: формування груп, завдання, роль у розвитку командних навичок.

Мозковий штурм: процедура, як стимулювати креативність, приклади результатів. Вплив тренінгових методів на мотивацію і самовпевненість учнів. Способи зниження стресу і побудови позитивної атмосфери.

Роль тренінгових технологій в освітньому процесі. Індивідуалізація навчання: адаптація до потреб і особливостей учнів. Мотивація, як тренінгові

технології підвищують зацікавленість і участь учнів. Оцінювання, як отримати зворотний зв'язок для покращення ефективності навчання.

Виклики і перспективи. Труднощі впровадження тренінгових технологій. Рекомендації для подолання проблем і максимізації результатів.

Основні переваги тренінгових технологій для педагогічної діяльності.

9. Психологічна підтримка суб'єктів освітнього процесу

Психолого-педагогічна допомога в кризових ситуаціях. Психолого-педагогічної підтримка в ЗЗСО, закладах освіти. Перша психологічна допомога дітям від рідних. Психологічна підтримка суб'єктів освітнього процесу в умовах війни в Україні. Розвиток цілісної системи турботи про психічне здоров'я студентів та працівників у закладах освіти. Модель психологічної підтримки студентів при зіткненні з викликами війни. Роль громади у розвитку системи цілісної турботи про психічне здоров'я.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					Заочна форма					
	у тому числі					у тому числі					
	л	п	лаб	інд	с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.	
1	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль І. Особливості організації професійної діяльності сучасного педагога											
1. Психологічна структура педагогічної діяльності в закладах освіти		2	2			6		1	1		8
2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності		1	2			6		-			8
3. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога		1	2			6		1	1		9
ЗМ 2. Психолого-педагогічні особливості організації педагогічної діяльності в закладах освіти											

4. Педагогічна діяльність в різних освітніх системах		2	2			6		1	1			9
5. Педагогічне спілкування		2	2			6			1			8
6. Творчість в педагогічній діяльності		2	2			6			1			9
ЗМЗ. Психолого-педагогічна підтримка суб'єктів освітнього процесу в закладах освіти												
7. Профілактика професійного вигорання, мотивація вихователів та вчителів до удосконалення освітнього та організаційного процесу у закладах освіти		2	2			7		1	1			9
8. Тренінгові технології в роботі педагога		2	2			7		1	1			9
9. Психологічна підтримка суб'єктів освітнього процесу		2	2			6		1	1			9
Всього		16	18			56		6	8			78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.)	Кількість годин (з.ф.)
1.	Психологічна структура педагогічної діяльності в закладах освіти	2	1
2.	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	1	1

3.	Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога	1	1
4.	Педагогічна діяльність в різних освітніх системах	2	1
5.	Педагогічне спілкування	2	1
6.	Творчість в педагогічній діяльності	2	1
7.	Профілактика професійного вигорання, мотивація вихователів та вчителів до удосконалення освітнього та організаційного процесу у закладах освіти	2	
8.	Тренінгові технології в роботі педагога	2	1
9.	Психологічна підтримка суб'єктів освітнього процесу в закладах освіти	2	1
Всього		16	8

Методичні рекомендації до проведення практичних занять

Мета практичних занять – розширення у студентів інформування до загальної проблематики курсу, навчання особливостям організації освітнього процесу в закладах освіти з дотриманням психолого-педагогічних принципів.

На практичних заняттях студенти проявляють самостійність та творчу активність, спрямовану на розширення та деталізацію знань, здобутих на лекціях, а також придбають вміння висловлювати особистісну точку зору та аргументувати її.

Студенти беруть активну участь у семінарсько-практичних заняттях, пізнають самих себе, аналізують особливості психолого-педагогічної діяльності. Підбирають відповідні вправи, ігри та методи створення позитивного психологічного клімату в колективі, розробляють власні тренінги та проводять їх у групі.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських та практичних заняттях

1 бал - студент виявляє поверхові знання і розуміння основних положень навчального матеріалу з психології педагогічної діяльності, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки;

2 бали – студент виявляє недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу з психології педагогічної діяльності, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки

зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну. Підбирає вправи, ігри, методи відповідно до тематики власного тренінгу, розробляє власний тренінг та реалізує його.

5 балів – студент має системні, дієві знання з психологічного тренінгу, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили у процесі вивчення психології педагогічної діяльності, шляхом правильного підбору та розроблення ігор, вправ, методів для тематичної реалізації власного тренінгу. Детально аналізує та коригує тренінги професійного спрямування. Володіє високим рівнем тренерської діяльності. Вміє організувати групу, зацікавити, створити позитивну психологічну атмосферу та провести тренінг.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф)	Кількість годин (з.ф.)
1	Професійна спрямованість особистості вчителя. Психологічна характеристика педагогічної майстерності і стилів педагогічної діяльності. Педагогічний такт.	6	8
2	Психологія педагогічної саморегуляції. Індивідуальний стиль діяльності вчителя.	6	8
3	Професійна (педагогічна) самосвідомість (Я - концепція) вчителя.	6	9
4	Роль емоцій та почуттів в ефективній організації педагогічної діяльності.	6	9

5	Синдром вигорання як показник професійної дезадаптації вчителя. Основні характеристики, фази і симптоми синдрому емоційного вигорання.	6	8
6	Сучасний вчитель як провідник змін у концепції НУШ. Вчитель нового покоління.	6	8
7	Шляхи та методи поповнення власного ресурсу.	7	9
8	Використання квестів у практичній діяльності педагогів.	7	9
9	Психологічна підтримка суб'єктів освітнього процесу в умовах війни в Україні.	6	9
Разом		56 год.	78 год.

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Розробка власного творчого проєкту за обраною тематикою, відповідно до змісту дисципліни, проведення його зі студентами, педагогічним колективом, батьками та дітьми.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні самостійної роботи:

1 бал – студент може поверхнево розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи при виконанні дослідного завдання;

2 бали – студент може частково розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи при виконанні навчально-дослідного завдання;

3 бали – студент може поверхнево розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи при виконанні дослідного завдання; має часткові елементарні навички застосування теоретичних аспектів освітнього компоненту;

4 бали - студент виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, проте без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді; має часткові навички реалізації освітніх завдань змісту ОК;

5 балів – студент виявляє здатність частково викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, встановлює зв'язки між ними; має деякі навички по психології педагогічної діяльності;

6 балів – студент володіє глибокими знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить частково аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали;

7 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; знає

психолого-педагогічні особливості освітнього процесу та вміє їх використовувати на практиці;

8 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; здатен творчо проявити себе в процесі навчально-пізнавальної діяльності, виклад матеріалу структурований та відповідно технічно оформлений; знає структуру та складові педагогічної діяльності, вміє проводити ресурсні заняття, зустрічі.

9 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; знає структуру тренінгу, методику його проведення, вміє детально аналізувати та організовувати освітню діяльність в закладі освіти;

10 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у освітній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій чи друкованій формі; знає структуру тренінгу, методику його проведення, вміє аналізувати та проводити на високому рівні цікаві заняття та заходи для дітей; розвиває свої обдарування та нахили, здатен повною мірою проявити творчий потенціал.

Методи навчання: лекції з використанням мультимедійних презентацій, мінілекції, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, вправи, ілюстрації, демонстрація, робота з літературою, відеометод, телекомунікаційне навчання здобувачів вищої освіти з викладачем, пізнавальні ігри, прес-метод, мікрофон, мозкова атака, мультимедійне навчання, ділова гра, навчальна дискусія, виконання творчих завдань, групова дискусія, притчі, мозковий штурм, структуровані та рухові вправи, психомалюнок, тестування, рольова гра, метод психодрами, психодіагностичні та корекційні методи. Використання мультимедійних освітніх засобів у процесі самонавчання (друковані, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж).

Методи та форми дистанційного навчання: система Moodle, інтернет-конференція Cool Meet, вебінари.

Методи контролю: Усне і письмове опитування, ділові ігри, тренінги, самостійні роботи, виконання творчих завдань, модульні контрольні роботи, підсумковий контроль, аналіз проведених тренінгів, завдання (есе) в системі Moodle, залік.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

			ЗМ 1			ЗМ 2			ІНДЗ	Всього
П1	П2	П3	П4	П5	П6	П7	П8	П9		
–	–	–	–	–	–	–	–	–		
5	5	5	5	5	5	5	5	5		
15			15			15			15	100
ПК – 15						ПК – 25				

9. Методи контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання за національною шкалою

Відмінно – має міцні знання з дисципліни; вільно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; вмiло й упевнено, з незначною кількістю помилок застосовує знання в практичних ситуаціях, у ході проведення занять; демонструє стійки навички з створення позитивного мікроклімату в колективі, виявляє різноманітні творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре – має добрі знання з дисципліни, з частковими помилками; достатньо впевнено, в загальному вірно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; упевнено, лише з кількома суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; знає структуру тренінгу, його основні складові етапи, демонструє добрі навички з методики

організації та проведення занять в закладах освіти; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Задовільно (задовільно; достатньо) – має непогані, мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному достатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; демонструє непогані навички з методики організації та проведення психологічного тренінгу; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності зі значною кількістю недоліків.

Незадовільно (з можливістю повторного складання; з обов'язковим повторним курсом) – не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань в практичних ситуаціях; демонструє не стійкі навички з методики організації та проведення психологічного тренінгу; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній педагогічній діяльності.

10. Методичне забезпечення

1. Електронний варіант лекційних та практичних занять.
2. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів.
3. Пакети ККР для перевірки знань студентів.
4. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів.
5. Розробки тренінгових занять, квестів, майстер-класів.
6. Презентаційний матеріал.

11. Рекомендована література

Основна література

1. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.
2. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 20 с.
3. Коваль О. Основи психології та педагогіки вищої школи (пам'ятка для аспірантів) : навчально-методичний посібник / за ред. О. Є. Коваль. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2013. 90 с.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Маркіна Л. Л. Дніпро ДДУВС, 2016. 70 с.
5. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 85 с.
6. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.

7. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.

8. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Додаткова література

1. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І.В.Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23).

2. Системно-синергетичний підхід до педагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти / Професійна педагогічна освіта: системні дослідження: Монографія / За ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2015.

3. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. Харків : «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. 284 с.

4. Albero, B. (2014). La pédagogie à l'université entre numérisation et massification. Apports et risques d'une mutation. In G. Lameul & C. Loisy (Eds.), *La pédagogie universitaire à l'heure du numérique. Questionnement et éclairage de la recherche* (pp. 27–53). Brussels, Belgium: De Boeck.

5. Diallo, I., & Maizonniaux, C. (2016). Policies and pedagogies for students of diverse backgrounds. *International Journal of Pedagogies and Learning*, 11(3), 201-210. <https://doi.org/10.1080/22040552.2016.1279526>

6. Jelena Cingel Bodinet (2016). Pedagogies of the futures: Shifting the educational paradigms. *European Journal of Futures Research*, volume 4, Article number: 21.

7. Johnson, L., Adams Becker, S., Cummins, M., Estrada, V., Freeman, A., & Hall, C. (2016). *NMC Horizon Report (Higher education edition)*. Retrieved from New Media Consortium website: <http://cdn.nmc.org>

8. Lebrun, M. (2015). *eLearning pour enseigner et apprendre, allier pédagogie et technologie*. Louvain-la-Neuve, Belgium: Academia Bruylant.

9. Pedagogical Interaction in High School, the Structural and Functional Model of Pedagogical Interaction. *International journal of environmental & science education*, 2016, VOL. 11, NO. 9, 2553-2566 DOI: 10.12973/ijese.2016.

12. Інформаційні ресурси

1. Практична психологія книги URL: http://www.koob.ru/practic_psychology (дата звернення 01.08.2024).

2. Психологічна бібліотека URL: <http://www.zipsites.ru/psy/psylib/> (дата звернення 08.12.2024).